

§ 43 NYT

44. Ændring af et amtsråds afgørelse vedrørende opførsel af et postkassehus på en hedestrækning.

Et amtsråd gav en grundejerforening tilladelse til at opføre et postkassehus, på et hedearreal omfattet af naturfredningslovens § 43a. Afgørelsen blev anket af en interesseorganisation.

Skov- og Naturstyrelsen ændrede afgørelsen og besluttede ikke at give tilladelse til opførelsen af postkassen på den pågældende hedestrækning.

Skov- og Naturstyrelsen bemærkede i afgørelsen, at området var udpeget som et større nationalt naturområde og landskabsområde af største betydning. Der skal tungtvejende grunde til at tillade ændringer i § 43-områder, og det skønnedes at selv et lille hus i et åbent lavt hedelandskab, ville medføre en væsentlig ændring af landskabets helhedsværdi. Ved afgørelsen blev der altså varetaget overvejende landskabelige hensyn.

(Skr. af 23/3-1987, j.nr. F 736/8-32)

45. Placering af rodzoneanlæg i områder omfattet af naturfredningslovens §§ 43-43b.

Skov- og Naturstyrelsen afgav på foranledning af en forespørgsel fra et amtsråd en udtalelse om

placering af rodzoneanlæg i § 43-områder.

I udtalelsen blev der bl.a. anført følgende:

Rodzoneanlæg har karakter af rensningsanlæg, der omsætter og nedbryder tilført spildevand. Spildevandet udnyttes som næring for mikroorganismer og højere planter i anlægget, og medfører en oplagring af stoffer i form af plantevækst, tørv og dynd. Spildevandstilledning til et rodzoneanlæg har derfor karakter af gødsning.

Etablering af rodzoneanlæg i områder, der er omfattet af de generelle beskyttelsesbestemmelser i naturfredningslovens §§ 43-43b, vil derfor kræve tilladelse fra amtskommunen.

Normalt vil rodzoneanlæg medføre så omfattende ændringer af dyre- og planteliv, at der ikke bør gives tilladelse i § 43-områder. Anlæggene bør tilrådes placeret på andre områder, f.eks. på marginale landbrugsjorder. I særlige tilfælde kan et § 43-område dog accepteres til etablering af et rodzoneanlæg, hvis området er uden større betydning for vilde dyr og planter.

(Skr. af 6/11-1987, j.nr. F 736/5-22).

46. Regulering af udsætning og fodring af ænder i vådområder omfattet af naturfredningslovens § 43.

Foranlediget af en forespørgsel fra et amtsråd fremsatte Skov- og Naturstyrelsen en række almindelige betragtninger vedrørende regulering af udsætning og fodring af ænder i vådområder, i henhold til naturfredningslovens § 43.

Skov- og Naturstyrelsen anførte generelt, at der efter styrelsens opfattelse kan stilles betingelser i henhold til naturfredningslovens § 43 vedrørende udsætning og fodring af ænder, f.eks. i tilfælde hvor der meddeles tilladelse til etablering af nye søer i § 43-områder.

Udsætning og fodring af ænder kan medføre en uønsket påvirkning af søer og vandløb i bl.a. følgende henseende:

- Ændernes fouragering og færdsel påvirker den naturlige vegetation og foretages der udsætning af et større antal fugle, vil dette kunne medføre markante ændringer i den naturlige tilstand.

- Fodring vil, ved fuglenes ekskrementer, bevirke en eutrofiering med kraftig algevækst og medføre reduktion af vandplanternes vækst samt begrænse leved mulighederne for den naturlige fauna.

I flere afgørelser, hvor der er givet tilladelse til anlæg eller bibeholdelse af søer i § 43-områder, er der fastsat vilkår om, at der ikke må foretages fodring, og at der ikke må udsættes flere ænder, end området naturligt kan bære. Reguleringen af fodringen kan have en udstrækning udover det område, der er dækket af § 43, hvis fodringen tydeligt sker

af hensyn til ænder, der holder til i en tilgrænsende § 43 sø.

(Skr. af 6/11-1987, j.nr. F 00542-71)

47. Landsretsdom i forbindelse med opgravning og opfyldning af mose.

I en sag om overtrædelse af naturfredningslovens § 43, stk. 2, ved opgravning og opfyldning af en mose, afsagde Vestre Landsret i en ankesag dom om overtrædelse af naturfredningslovens § 66, stk. 1, nr. 1 og nr. 5, jfr. § 43, stk. 2.

Vestre Landsret lagde til grund, at tiltalte på trods af forbud fra amtsrådet havde foretaget opgravning og opfyldning i området, der var omfattet af naturfredningslovens § 43, stk. 2.

Landsretten stadfæstede på dette grundlag byrettens dom, hvorefter tiltalte var fundet skyldig i overtrædelse af reglerne, dog med visse ændringer. Der fastsattes en bøde på 8000 kr., med forvandlingsstraf fastsat til hæfte i 10 dage. (Ved byrettens dom 20 dage). Der pålagdes desuden, og på nærmere vilkår inden en vis frist, reetablering af den naturlige tilstand i området. Sidstnævnte skete under tvang af en ugentlig bøde på 1000 kr. ved overskridelse af tidsfristen. (Ved byrettens dom under tvang af en daglig bøde på 500 kr.).

(Dom afsagt den 18. november 1986 af Vestre Landssret i ankesag S 900/1986)

48. Opgravning og uddybning af bæk.

Et amtsråd pålagde ejeren at re-

tablere et privat vandløb, hvor der var foretaget en oprensning og uddybning, der gik videre end sædvanlig vedligeholdelse; bl.a. var den oprindelige faste tørvebund fjernet.

Skov- og Naturstyrelsen stadfæstede afgørelsen med en række betingelser svarende til amtsrådets afgørelse. Bækken skønnedes værdifuld som gyde- og opvækstvand for laksefisk, og var ligeledes på andre områder stærkt bevarelsesværdig.

Bækken krævedes retableret med en bundkote svarende til det tidligere niveau, hvor bunden skulle udgøres af et lag grus, der var velegnet til gydning for laksefisk, idet det ikke var muligt at genskabe den oprindelige tørvebund. Gruset skulle bestå af 3/8 ærter (1 cm), 1/2 nødder (2 cm) 1/8 singels (3-12 cm) og enkelte håndsten.

(Skr. af 27/11-1987, j.nr. F 736/11-38).

49. Ændring af amtsrådets afgørelse vedrørende bibeholdelse af en hjortefarm på et areal omfattet af naturfredningslovens §§ 43-43a.

Et amtsråd havde givet tilladelse til at bibeholde en del af en hjortefarm med tilhørende hegn, etableret i et område, der var omfattet af naturfredningslovens §§ 43-43a. En del af hjortefarmen var desuden anlagt søværts strandbeskyttelseslinien og derved omfattet af naturfredningslovens § 46. Denne del af hjortefarmen krævede amtsrådet nedlagt.

Skov- og Naturstyrelsen konstaterede, at en del af arealet landværts strandbeskyttelseslinien også var omfattet af natur-

fredningslovens §§ 43-43a, og ændrede amtsrådets afgørelse, idet man gav påbud om at flytte hjortehegnet, således at indhegningen ikke omfattede § 43-området.

Skarpelsen har baggrund i den generelle opfattelse, at der normalt ikke bør gives tilladelse til etablering af hjortefarme i § 43-områder jfr. den tidligere indrykning i § 43-NYT, nr. 41. Der var desuden i dette tilfælde tale om et i naturfredningsmæssigt henseende særligt værdifuldt landskab med interesser for friluftslivet.

(Skr. af 30/11-1987, j.nr. F 736/14-49).

50. Oprensning og indretning af put-and-take fiskeri i sø.

Et amtsråd lovliggjorde 2 oprensninger af en sø, der derefter anvendtes til put-and-take fiskeri. Søen var omfattet af naturfredningslovens § 43. Amtsrådet tog ved afgørelsen ikke stilling til udsætning af fisk.

Amtsrådets lovliggørelse blev påklaget af to interesseorganisationer, der påpegede søens botaniske værdi og den nedslidning, indretningen til put-and-take fiskeri og den dermed forøgede færdsel, ville medføre for bredvegetationen. Desuden anførtes det, at udsætningen af bækørreder ville ændre de økologiske forhold i søen så afgørende, at put-and-take fiskeriet krævede tilladelse efter naturfredningslovens § 43.

Skov- og Naturstyrelsen stadfæstede amtsrådets afgørelse med det ekstra vilkår, at fornyet oprensning ikke måtte finde sted i en 7-årig periode, og derefter kun med amtsrådets tilladelse.

Skov- og Naturstyrelsen bemærkede i øvrigt, at udsætning af fisk havde et sådant omfang, at det ville indvirke så kraftigt på søens økologiske forhold, at det var omfattet af naturfredningslovens § 43. En anvendelse af søen til put-and-take fiskeri krævede derfor amtsrådets tilladelse.

(Sr. af 1/12-1987, j.nr. F 736/9-34).

51. Opfyldning med jordfyld af sø med delvis temporær karakter.

Et amtsråd pålagde en privatperson at fjerne tilført jordfyld i et vådområde, omfattet af naturfredningslovens § 43. Området blev af amtsrådet betegnet som mose.

Afgørelsen blev påklaget til Skov- og Naturstyrelsen bl.a. med det anbringende, at området ikke kunne anses for et moseareal. I øvrigt anførte ejeren, at der var tale om vandansamlinger, der tørrede ud hver sommer. Vandansamlingerne var efter ejerens oplysninger opstået efter en udgravning af overjorden i ca. 1967.

Skov- og Naturstyrelsen stadfæstede afgørelsen, men definerede arealet til at være en sø, omfattet af naturfredningslovens § 43.

Den ændrede definition skete på baggrund af luftfotos fra 5 forskellige år, hvor der alle år var rigelig forekomst af vand på arealet i begyndelsen af sommermånederne. At dette ikke skyldtes særlig nedbørsrige forårsmåneder, i forhold til nedbørsmængden i normale år, blev kontrolleret ved henvendelse til Danmarks Meteorologiske Institut. Søbegrebet, jfr. vådområde-cirkulæret pkt. 3.2.1., er defineret som alle søer der traditionelt indgår i det

pågældende landskab, også søer der helt eller delvis skyldes menneskelig indsats for en kortere eller længere årrække siden, og hvor der har udviklet sig et karakteristisk dyre- og planteliv. Det er endvidere ikke afgørende, at der findes en åben ubevokset vandoverflade, for at et givet område kan kaldes en sø. At ovenfor omtalte sø undtagelsesvis kan tørre ud om sommeren ændrer således ikke ved dens status som sø.

(Skr. af 18/1-1988, j.nr. F 736/14-63).

52. Ændring af et amtsråds afgørelse vedr. opstemning i en bæk.

Et amtsråd gav tilladelse i medfør af naturfredningslovens § 43, til fjernelse af en opstemning i en bæk. Ved fjernelsen ville der blive tørlagt en sø, der havde eksisteret i en længere årrække, og som havde et rigt dyre- og planteliv. Til gengæld ville der blive skabt mulighed for, at bækken kunne fungere som gyde- og yngelopvækstvand for laksefisk.

Afgørelsen blev påklaget til Skov- og Naturstyrelsen, der ændrede amtsrådets afgørelse, således at der ikke blev givet tilladelse til fjernelse af opstemningen.

Skov- og Naturstyrelsen bemærkede at der i sagen var forskellige naturinteresser knyttet til de 2 naturtyper, henholdsvis vandløb uden opstemninger og søer. Ved afgørelsen blev der foretaget en interesseafvejning mellem de naturværdier, der knytter sig til søen og den dertil hørende flora og fauna, og muligheden for at genetablere opgangsmuligheder for laksefisk i vandløbet.

Skov- og Naturstyrelsen fandt, at der på stedet var udviklet et beskyttet område med en karakteristisk flora og fauna, således at der krævedes tungtvejende grunde, for at tillade en ændring. Ligeledes fandt styrelsen ikke, at de eksisterende planer for området rent faktisk sikrede, at ørredvandring op i bækken blev praktisk mulig.

Styrelsen udtrykte forståelse for amtsrådets afgørelse men fandt ikke begrundelsen, nemlig en ønskelig reetablering af bækken for tilstrækkelig tungtvejende på indeværende tidspunkt. Derimod ville udarbejdelsen af en detaljeret restaureringsplan for bækken kunne give grundlag for en genoptagelse af sagen.

(Skr. af 29/1-1988, j.nr. F 736/11-47).

53. Sagsregister til § 43 NYT

Sagsregister til indrykninger refereret i numre af § 43 NYT i perioden november 1985 til marts 1988. registret dækker indrykning 1 til 52.

Emne:	Indrykning nr. :
Administration	12, 13, 15, 16, 17, 39, 43
Afskrælning, græstørv	8
Amtsrådsbehandling, fornyet	26
Andedam	9, 24, 35, 46
Banketter	28
Beplantning	23
Beskyttelse af vådområder	17
Beskyttelsesbræmme	2
Byggetilladelse	36, 44
Definition, naturtype	42, 51
Dam, sag om.....	47
Dige	27, 30
Dræning	22
EF-fuglebeskyttelsesområde	24, 27, 41
Erstatningsbiotop	2, 28, 31
Ferieby	40
Fiskeri	38, 50
Flytning, sø	29
Forvaltning	12, 13, 15, 16, 17, 39, 43
Fredning af vådområder	19
Fugle	9, 24, 27, 35, 40
Godkendelse, overtrædelse	13
Grænseareal, til vådområde	22, 30, 40, 51
Græstørv	8
Hede, sag om	14, 23, 24, 37, 44
Hjemvisning	25, 26
Hjortefarm	21, 41, 49
Inddæmnet, areal	42
Interesseafvejning, principielt	1, 52
Klageberettigelse	5, 32, 43
Klagefrist	3, 4
Kriterier, klagesager	15, 16, 17
Laksefisk	48, 52
Landsomfattende, administration	13
Lovliggørelse	13, 14, 31, 35, 36, 37
Luftfoto	51
Lønborg Hede	14
Mose, sag og	11
Opfyldning	31, 47, 51
Opgravning	47, 48
Ophævelse, afgørelse	34
Oprensning	50
Overfredningsnævnet	19
Overskridelse, klagefrist	3
Overtrædelser	13, 47

§ 45, ændring af	43
Pejling	39
Pleje	40
Postkassehus	44
Praksis, administration	12, 13, 15, 16, 17
Procedurefejl	35
Publikationer, naturtyper	11
"Put and take"-fiskeri	38, 50
Ramsar-områder	41
Reduceret projekt	25
Retablering, anlæg	30
Retablering, vådområde	31, 35, 37, 47, 48, 51, 52
Regulering af vandløb	39, 52
Rodzoneanlæg	45
Rørlægning	2
Råstofindvinding	6
Saltvandsfiskerilov, contra § 43 ...	10
Spørgsmål til miljøministeren	12, 13, 14, 15, 16, 43
Statistik, afgørelser	16, 18
Statistik, vandløb	34
Stemmeværk	30, 53
Strandeng, sag om	8, 23, 27, 31, 42, 45
Sø, sag om	24, 46, 50, 51, 52
Sø flytning	29
Sø, dannelse	6, 24
Sø, temporær	51
Tidsfrist, retablering	37, 47
Tøndermarsken	7
Udløb, klagefrist	4
Udpegning, vandløb	34
Ulovlige, forhold	31, 47
Vandløb, sag om	7, 34, 52
Vandløbsregulativ, contra § 43	20
Vej	28
Vådområder	1

§ 43 NYT

side